

Aan de leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van	College van B&W
Onderwerp	Schaarste bouwmaterialen (grondstoffen)
Datum	6 juli 2021
Ons kenmerk	U21.03755

Geachte leden van de gemeenteraad,

U heeft het mogelijk al in de geschreven pers gelezen en op het nieuws gezien: de herstart van de (wereldwijde) economie gaat na de Corona-pandemie niet overal even soepel. Zo worden wij bij de uitvoering van onze projecten geconfronteerd met een schaarste van bepaalde bouwmaterialen. Deze bouwmaterialen gebruiken wij in de aanleg en het onderhoud van de openbare ruimte. In deze brief informeren wij u over de schaarste en prijsstijgingen van bouwmaterialen en de mogelijke (financiële) gevolgen voor de projecten en de exploitatiekosten. Deze ontwikkeling heeft onze aandacht, vooralsnog geeft het nog geen aanleiding om de budgetten en MIP-investeringen naar boven bij te stellen.

Aanleiding

Er is momenteel wereldwijd een tekort aan kunststof, hout en metaal: de bouwsector ziet zich geconfronteerd met een schaarste aan grondstoffen, met extreme prijsstijgingen tot gevolg. Verschillende factoren waaronder de Corona-crisis, de aantrekkende mondiale economie en leveringsproblemen (onder andere door handelsconflicten en de stremming in het Suezkanaal) hebben de al bestaande grondstoffen-schaarste verhevigd.

De prijzen van grondstoffen en bouwmaterialen zijn de afgelopen maanden in recordtempo gestegen. Er is sprake van een 'totale gekte' op de wereldwijde markt, blijkt uit diverse persberichten van onder andere de Cobouw (een dagblad voor de bouwsector). Ook blijkt dat producenten hun productie in Corona-tijd als gevolg van de (tijdelijk) verminderde vraag hebben verlaagd.

Naar het laat aanzien houdt dit zeker de komende maanden en mogelijk tot in 2022 aan.

Welke materialen betreft het?

Voor onze projecten gaat het vooral om de volgende materialen: PVC (rioolbuizen en hulpstukken), aluminium (lantaarnpalen), hout (beschoeiingen), beton en gebakken materialen (resp. rioolputten en straatklinkers).

De effecten op de uitvoeringsplanningen van projecten

Door langere levertijden, of niet leverbare materialen, heeft dit gevolgen voor de uitvoeringsplanning van projecten. Ook heeft de schaarste invloed op de werkzaamheden van de nutsbedrijven. Indirect heeft dit effect op de fase van het bouwrijp-/woonrijp maken van de nieuwbouwprojecten. Maar ook de aannemers die de woningen moeten bouwen hebben last van de schaarste van bouwmaterialen. Wij verwachten dat de komende maanden diverse projecten hierdoor vertraging gaan oplopen.

De financiële effecten

Door de schaarste kan het zijn dat er een prijsstijging (80-90%) van de schaarse materialen wordt doorberekend.

De schaarste van de bouwmaterialen is iets dat mogelijk structureel aan de orde zal blijven. De vraag is groter dan het aanbod. Dat onderstreept de noodzaak van een (meer) circulaire economie, met hergebruiken en/of recycling van materialen.

De effecten in onze projecten

De financiële effecten zijn afhankelijk van het aandeel van de schaarse materialen in een project, maar ook de financiële grootte van een project.

Een groot aandeel van schaarse materialen in een project resulteert in een merkbare prijsstijging.

Bijvoorbeeld als een projectopdracht 1 mln groot is, en het aandeel PVC is ca. 50k, dan is het financiële gevolg relatief klein. Is een projectopdracht echter 200k met een aandeel PVC van ca. 50k, dan is het financiële gevolg in verhouding groot.

Mogelijk zullen de investeringskredieten aangepast moeten worden in de gemeentelijke begroting en de MIP ook kunnen er financiële consequenties optreden voor GREX projecten. Zowel qua hoogte van de investeringen (als gevolg van de prijzen) als de fasering (langere doorlooptijden of uitstel van projecten omdat er onvoldoende capaciteit en materialen zijn bij aannemers en toeleveranciers). Zoals onlangs in de beeldvorming over het MIP aan de orde kwam actualiseren we het MIP een aantal keren per jaar. De eerstvolgende actualisatie vindt plaats als onderdeel van het opstellen van de begroting 2022-2025. Het college zal eventuele aanpassingen in hoogte van de investeringskredieten en de fasering van de investeringen verwerken in de begroting 2022-2025 en voorzien van een toelichting. Op dit moment zijn alle inspanningen er echter op gericht om de financiële en planning technische gevolgen te beperken.

Contractuele effecten

Het is niet zo dat prijsstijgingen zo maar door leveranciers aan de gemeenten kunnen worden doorberekend. Dit is afhankelijk van de contractuele afspraken die gemaakt zijn en in specifieke gevallen ook van het antwoord op de vraag of een leverancier/aannemer zich kan beroepen op overmacht. Deze effecten verschillen dan ook per opdracht.

Projecten en gebiedsontwikkelingen

Op dit moment zijn er concreet al enkele gebiedsontwikkelingen, onderhouds- en vervangingsprojecten waar de schaarste in meer of mindere mate invloed op heeft. Dit zijn projecten die in uitvoering zijn of voor dit jaar gepland staan.

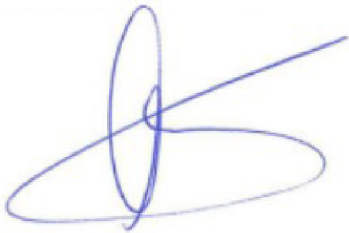
Concreet betekent dit voor de gemeente Lansingerland dat in ieder geval de volgende projecten vertraging oplopen, of anderszins hinder ondervinden in de uitvoering:

Wijkaanpak Bloemenbuurt, Wijkaanpak Schildersbuurt, Bergschenhoek centrum en station Rodenrijs. Bij de nieuwbouw ontstaat ook vertraging; we worden nu al geconfronteerd met levertijden voor gebakken klinkers van meer dan een half jaar.

Risico verdeling

Waar de schaarste invloed heeft op een project, zoeken we maximaal naar alternatieven die voor betrokken partijen acceptabel zijn. Omdat de gevolgen zich slecht laten voorspellen is het op dit moment niet duidelijk of en welke alternatieven beschikbaar zijn voor het gestelde doel. In ieder geval is het de bedoeling de 'schade' zoveel mogelijk te beperken. Zowel in tijd als financieel.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester